

## Spis treści

|                       |   |
|-----------------------|---|
| Od redakcji . . . . . | 7 |
|-----------------------|---|

### I

#### W pierwszej połowie XX wieku

|                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Od zniewolenia do niezawisłości . . . . .                                                        | 11  |
| Od niezawisłości do zależności (Polska w systemach wersalskim i jałtańsko-poczdamskim) . . . . . | 21  |
| Druga Rzeczpospolita – możliwości i dokonania . . . . .                                          | 35  |
| Dyplomatyczna bomba (Moskwa 23 sierpnia 1939) . . . . .                                          | 40  |
| Wbrew prawu. O paktach Ribbentrop–Mołotow w Tallinie . . . . .                                   | 46  |
| Miara mijającego czasu . . . . .                                                                 | 59  |
| Granice Polski w polityce koalicji antyhitlerowskiej i w polityce polskiej . . . . .             | 63  |
| Polska w II wojnie światowej: przyczynki do bilansu . . . . .                                    | 88  |
| Polska 1939–1945: garść przypomnień i uwag . . . . .                                             | 100 |

### II

#### Sikorski i inni

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dobrze zasłużył się Ojczyźnie . . . . .                                     | 113 |
| Kryzys zaufania czy próba przewrotu? . . . . .                              | 120 |
| Projekt ustroju państwowego Rzeczypospolitej (21 stycznia 1942) . . . . .   | 145 |
| Na czele Ambasady Rzeczypospolitej w ZSRR . . . . .                         | 153 |
| Władysław Sikorski i Edvard Beneš: ku czemu dążyli, co osiągnęli? . . . . . | 171 |
| 1943, rok złych wróżb. Śmierć generałów . . . . .                           | 198 |
| „Na jednego rubla ambicji nie przypada ani gram amunicji” . . . . .         | 204 |
| Stanisław Mikołajczyk. Szkic do portretu . . . . .                          | 216 |

### III

#### Polska 1944

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| Między Wschodem a Zachodem . . . . .                            | 233 |
| Szanse socjalizmu – dylematy socjalistów . . . . .              | 247 |
| Żołnierze Armii Krajowej . . . . .                              | 259 |
| Powstanie warszawskie – badań i sporów ciąg dalszy . . . . .    | 262 |
| ZSRR a powstanie warszawskie . . . . .                          | 287 |
| Radzieckie i rosyjskie opinie o powstaniu warszawskim . . . . . | 306 |
| Gorzkie prawdy o powstaniu warszawskim . . . . .                | 321 |

#### IV

##### Kreml – Polska Walcząca

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Miejsce Polski w polityce ZSRR latem 1939 . . . . .                                 | 331 |
| Polska w polityce Moskwy w latach 1939–1941 . . . . .                               | 350 |
| ZSRR wobec projektów konfederacji polsko-czechosłowackiej<br>(1940–1943) . . . . .  | 369 |
| Polska w polityce Kremla (1943–1945) . . . . .                                      | 402 |
| Stosunki z ZSRR w polityce generała Władysława Sikorskiego<br>(1939–1943) . . . . . | 419 |
| Polskie warianty ułożenia stosunków z ZSRR (1943–1945) . . . . .                    | 436 |
| Sprawa Szesnastu . . . . .                                                          | 460 |

#### V

##### Wychodzenie z ciemności

|                                                                                                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Strefy milczenia . . . . .                                                                             | 465 |
| Współczesne badania nad historią najnowszą w Rosji . . . . .                                           | 471 |
| Od zwycięstwa bolszewików w listopadzie 1917 r. do supermocarstwa<br>(spojrzenie z zewnątrz) . . . . . | 484 |

#### VI

##### U początków polskiej zmiany

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| PZPR w kryzysie – kryzys w PZPR (lato 1980–lato 1981) . . . . . | 499 |
|-----------------------------------------------------------------|-----|